

KANSALLINEN ENNALLISTAMISSUUNNITELMA

Ennallistamissuunnitelman valmistelu,
teemaryhmä 3, kaupunkiympäristöt

Kokousaineistot, kokous 13, 29.4.2026

ADOBE STOCK

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministerie

Asialista

1. Kokouksen avaaminen ja asialistan hyväksyminen

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

3. Ennallistamissuunnitelman selvitykset, SYKE

- kaavoitettujen alueiden rakentamisen vaikutus kaupunkivihreään ja latvuspeittoon
- pinta-ala- ja kustannuslaskelmien tilanne

4. Kustannukset ja rahoitus

5. Tiedoksi-asiat

- toimenpiteiden viimeistely ja vaikutusten arviointi
- viimeistellyt kaupunkiekosysteemialueiden rajaukset

6. Muut asiat

7. Seuraavat kokoukset

8. Kokouksen päättäminen

Artikla 8 ei
velvoita
kaavoitusta

EU:n ennallistamisasetus

Artikla 8 (kaupunkiympäristöt)

- Koskee Suomessa 67 kuntaa

Nettohävikitarkastelun ulkopuolelle
voidaan jättää
kaupunkiekosysteemialueet, joissa
kaupunkivihreän osuus ylittää 45 %
ja puuston latvuspeitto 10 %.

Kaupunkiekosysteemialueiden
kaupunkivihreä ja latvuspeitto:

- ei nettohävikkiä 2030 saakka
- **kasvava kehityssuunta**
2031 alkaen:
 - kaupunkivihreä kansallisella tasolla
 - latvuspeitto kullakin kaupunkiekosysteemialueella kunnes **tydyttävä taso** on saavutettu.

Jäsenvaltio
määrittelee*

Jäsenvaltio
määrittelee*

*Komission ohjeistuksen mukaan

Ennallistamissuunnitelman selvitykset, SYKE

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministerie

Kustannukset ja rahoitustarpeet

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministerie

Toimenpiteiden kustannukset

Jatketaan keskustelua kustannuksista. Edellisen kokouksen jälkeen saatu huomio vain katu ympäristöjen kustannuksiin.

Alla keskustelun pohjaksi alustava arvio, jossa kustannuksia sekä aikaistettu että siirretty myöhemmin tarkentuvaksi, koska tavoitteet tarkentuvat aikaisintaan 2028. Vuosien 2026-2031 toimet voisivat olla osin pilotoivia ja seuraavien ohjelmakausien tietopohjaa luovia.

Toimenpide ja sen kuvaus	Kerta- tai hankintakustannukset (€v)				Vuotuiset toimintakustannukset (€v)				Kustannukset yhteensä (€v)		
	toimitukset 2024-2026	2026-2031	2032-2050 min	2032-2050 maks	toimitukset 2024-2026	2026-2031	2032-2050 min	2032-20 50 maks	2024-2031	2032-2050 min	2032-2050 maks
KAUPUNKIEN EKOSYSTEEMIT YHTEENSÄ		4,000,000	tarkentuu myöhemmin	tarkentuu myöhemmin		250,000	tarkentuu myöhemmin	uu myöhe			
Katu- ja liikemympäristöjen puuston lisääminen		2,000,000	tarkentuu myöhemmin				tarkentuu myöhemmin			2 000 000	
Kävelijä- ja pyöräilijöiden pohjan kaupunkivihreän ja puuston lisääminen			tarkentuu myöhemmin				tarkentuu myöhemmin			tarkentuu myöhemmin	
Kaupunkivihreän, kirkko- ja broenfieltiläisten ohjelmoinnin			tarkentuu myöhemmin				tarkentuu myöhemmin			tarkentuu myöhemmin	
Kaupunkivihreän kytkettyneisyyden lisääminen		2,000,000	tarkentuu myöhemmin				tarkentuu myöhemmin			2 000 000	
Tietopohjan kehittäminen ja informaatio-ohjaus						200,000	tarkentuu myöhemmin			1 200 000	
Kaupunkivihreän toteutuspolku ja kannuudet						50,000	tarkentuu myöhemmin			300 000	
Kaupunkivihreän integraatiotunnus omien ohjelmaintoimien							tarkentuu myöhemmin			tarkentuu myöhemmin	
Ohjelmointitavoitteiden kaupunkivihreän ohjelmointitavoitteiden			tarkentuu myöhemmin				tarkentuu myöhemmin			tarkentuu myöhemmin	

Seurannan ja tutkimuksen kustannukset

Aiheutuuko kaupunkiympäristöjen ennallistamisesta seurantaan ja tutkimukseen liittyviä kustannuksia?

Seuranta

- Seuranta kaupunkivihreän ja latvuspeiton määrästä 6 v välein
- Seuranta toimenpiteiden etenemisestä (ml. mahdollinen niiden mahdollinen pinta-alaseuranta) 3 v välein
- Tarvitaanko muuta seurantaa?

Tutkimus

- Onko kaupunkiympäristöjen ennallistamiseen liittyviä tutkimuksen tai tietoaukkojen korjaamisen rahoitustarpeita?

Ryhmä / toimenpide	Kertaluonteiset /hankekustannukset (€/vuosi)	Vuotuiset toimintakustannukset (€/vuosi)	Natura 2000 -alueilla – kertaluonteiset	Yhteensä Natura 2000 -alueilla – vuotuiset
A Horisontaaliset toimenpiteet				
A.1 Seuranta ja raportointi				
A.2 Tutkimus, mukaan lukien tietoaukkojen korjaaminen				
A.3 Muut (vapaaehtoinen, vapaat tekstikentät, kukin enintään 100 merkkiä)				
B Toimenpiteet ekosysteemityypeittäin				
B.1 Kosteikkojen ekosysteemit (rannikko ja sisämaa)				
B.2 Niittyjen ekosysteemit				
B.3 Jokien ja järvien sekä tulva- ja ranta-alueiden ekosysteemit				
B.4 Metsäekosysteemit				
B.5 Nummien ja pensaikkojen ekosysteemit				
B.6 Kallioiden ja dyynien sekä harvan kasvipeitteen ekosysteemit				
B.7 Maatalouden ekosysteemit				
B.8 Kaupunkien ekosysteemit				
B.9 Meriekosysteemit				
B.10 Muut ekosysteemit				
C Muut toimenpiteet, jotka eivät liity tiettyihin ekosysteemeihin ^{**}(vapaaehtoinen)**				
C.1 Muut (vapaaehtoinen, vapaat tekstikentät, kukin enintään 100 merkkiä)				

Kustannusarvio rahoittajatahoittain

Kustannustaulukkoon tarvitaan myös ekosysteemi-/teemaryhmäkohtainen erittely seuraavasti:

- **Arvioitu taloudellinen tuki sidosryhmille, joihin ennallistamistoimenpiteet tai asetuksen täytäntöönpanosta johtuvat uudet velvoitteet vaikuttavat €**, sisältää
 - ei-taloudellisen toiminnan valtionavustukset & taloudellisen toiminnan valtionavustukset
 - valtion rahoituksella tehtävät hankinnat (esim. selvitykset, oppaat)
 - valtion henkilöstökulut
- **Aiotun julkisen rahoituksen viitteelliset keinot €**
 - sisältää valtion JA kuntien rahoituksen?
- **Aiotun yksityisen rahoituksen viitteelliset keinot €**
- **Aiottu yhteisrahoitus tai rahoitus unionin rahoitusvälineiden kanssa €**
 - ilmoitetaan %-osuutena kokonaiskustannuksista?

Arvioitu taloudellinen tuki sidosryhmille, joihin ennallistamistoimenpiteet tai asetuksen täytäntöönpanosta johtuvat uudet velvoitteet vaikuttavat €	Aiotun julkisen rahoituksen viitteelliset keinot €	Aiotun yksityisen rahoituksen viitteelliset keinot €	Aiottu yhteisrahoitus tai rahoitus unionin rahoitusvälineiden kanssa €
--	--	--	--

Kohdassa 4 keskusteltavat asiat

Miten suuriksi arvioimme

- kaupunkiympäristöjen toimenpiteiden kustannukset,
- kaupunkiympäristöjen seurannan ja tutkimuksen kustannukset,
- rahoituksen/rahoitustarpeen rahoittajatahoittain (valtio, kunnat, yksityiset, EU)?

Muut asiat

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministerie

Toimenpiteiden monihyötyisyydestä ja priorisoinnista

- Ennallistamisasetuksen kokonaisuus ja suunnitelmavalmistelun kansalliset reunaehdot kannustavat sekä valtiota että kuntia monihyötyisiin toimenpiteisiin. Monihyötyisyys voikin olla yksi toimenpiteiden tarkempaa kohdennusta ja vapaaehtoisten toimenpiteiden valintaa ohjaava tekijä.
- Taloudellisuus, taloudellinen kestävyys, esim.:
 - suuri viherryttämispotentiaalinen (pinta-alatavoitteet),
 - viherryttämisen helppous (ajankohtaiset hankkeet),
 - vaikuttavuus (oheishyödyt),
 - kustannustehokkuus (suhteessa hyötyihin),
- Hyvinvointi, sosiaalinen kestävyys, esim.:
 - tiiviisti asutut alueet (hyödyttää isoa joukkoa),
 - haavoittuvien väestöryhmien kohteet (esim. lapset, vanhukset),
 - niukasti vihreää sisältävät alueet (tasa-arvoisempi viheraltistus ja saavutettavuus),
 - helle- ja lämpösaarekeilmiöiden alueet (ilmastonmuutoksen terveyshaittojen minimointi)
- Ilmasto, luonto, ekologinen kestävyys, esim.:
 - luonnon monimuotoisuus,
 - ilmastonmuutoksen sopeutumisen kannalta keskeiset alueet (tulvariski, hulevedet, kuivuus),
 - kaupunkivihreän kytkeytyneisyyttä tukevat alueet

Toimenpiteet ja tehdyt muokkaukset, tilanne 28.4.2026

Toimenpide	Kuvaus	Tehdyt muutokset
1 Katu- ja liikenneympäristöjen puuston lisääminen	Lisätään puuston määrää ja säilytetään olemassa olevaa puustoa erityisesti tiiviin keskustan katu- ja liikenneympäristöissä. Katutilan tilajakoa uudistetaan siten, että muodostuu yhtenäisiä viherjatkumoita. Suunnittelussa ennakoidaan sekä katupuiden säilyttäminen että niiden elinolojen parantaminen.	Lisätty maininta avustuksista
2 Koulujen ja päiväkotien pihojen kaupunkivihreän ja puuston lisääminen	Kehitetään pihoja vihreiksi, luonnonmukaisiksi, oppimista ja hyvinvointia tukeviksi ympäristöiksi, turvallisuusnäkökulmat huomioiden. Toimenpide ei sisällä leikkipuistojen viherryttämistä, koska uudistuva yhdyskuntarakentamislaki laajentaisi kuntien yleisten alueiden suunnittelua myös niihin.	Poistettu palvelukohteet (mahdollista lisätä päivitettäessä), lisätty maininta avustuksista
3 Kaupallisten, teollisuus- ja brownfield-alueiden viherryttäminen	Lisätään kaupunkivihreää ja puustoa kaupallisilla, teollisuus- ja brownfield-alueilla. Uusia alueita suunniteltaessa varataan tilaa vihreälle ja käytetään soveltuvin osin vihertehokkuusvaatimuksia. Brownfield alueita, kuten käytöstä poistuneita teollisuus-, satama- ja varastoalueita ja tarkoitukseltaan muuntuvia asema- ja ratapiha-alueita, viherrytetään erityisesti rakentamisen yhteydessä.	Lisätty maininta avustuksista
4 Kaupunkivihreän kytkettyneisyyden lisääminen	Vahvistetaan puistojen, metsäalueiden, katuverkon vihreän ja yksityisten pihojen välisiä viheryhteyksiä esim. viherkäytävillä, taskupuistoilla, puurivistöillä, viherkatoilla ja niityillä, jotka tukevat kaupunkivihreän saavutettavuutta ja muodostavat luonnon monimuotoisuutta tukevia, eläin- ja kasvilajeille tärkeitä "askelkiviä".	Lisätty maininta avustuksista
5 Tietopohjan vahvistaminen ja informaatio-ohjaus	Viherrakenteen seuranta ja kehittäminen, asiantuntijoiden ja päättäjien osaamisen vahvistaminen, informaatio-ohjaus ja viestintä asukkaille ja maanomistajille, kaupunkien haastekilpailu tai sitoumus, yhteistyön ja verkostojen kehittäminen sekä kaupunkivihreän taloudellisten arvon tunnistaminen ja viheromaisuuden hallinnan kehittäminen. Tukee muita toimenpiteitä, edellyttää kansallista koordinaatiota.	
6 Kaupunkivihreän rahoituspolku ja kannusteet	Toimeenpanon alkuvaiheessa painotus on kaupunkivihreän rahoituspolun selvittämisessä ja vahvistamisessa. Tarvittaessa myös selvitetään mahdollisuutta viherryttämistä tukeviin fiskaalisiin keinoihin.	Siirretty avustukset tästä ylimpään neljään osioon
7 Kaupunkivihreän kytkeminen kuntien käytössä oleviin ohjauskeinoihin	Kehitetään kuntien käyttämiä ohjauskeinoja kaupunkien viherryttämistä tukeviksi. Näitä ovat esim. kuntakaavoitus, katu- ja puistosuunnitelmat, viherryttämissuunnitelmat, luonnon monimuotoisuusohjelmat, luonnonsuojeluohjelmat sekä viheralueohjelmat ja viherrakenneanalysit.	Lisätty kaavoitus
8 Selvitetään viherympäristötavoitteiden liittäminen valtion ja kaupunkien kaupunkikehittämisen sopimusvälineisiin	Selvitetään mahdollisuutta lisätä vihertavoitteet ja -toimenpiteet valtion ja kaupunkien yhteisiin kaupunkikehittämisen sopimus- ja suunnitelmavälineisiin, kuten MAL-sopimuksiin ja seudullisiin liikennejärjestelmäsuunnitelmiin ja mahdollisiin uusiin sopimusvälineisiin (esim. "viherryttämissopimus").	Selvitysluonteisuus, SUMP korvattu seudull. liik.järj.suunnitelmalla

Kaupunkiekosysteemialueet

- Paikkatiedot kaupunkiekosysteemialueista ovat valmiit, liitetään komission suunnitelmapohjaan
- [Karttakuvat](#) kaupunkiekosysteemialueiden rajauksista valmistuneet, sisällytetään lausuntopyyntömateriaaliin
- Sekä paikkatiedot että koosteet SYKE:n laatimia

Suomen ennallistamissuunnitelman lausuntokierros

- Tämänhetkisen tiedon mukaan koko ennallistamissuunnitelmaa koskeva lausuntokierros käynnistyisi noin 20.5. ja päättyisi heinäkuussa. Aikataulu tarkentuu.
- Toimenpidekuvauksista toimitetaan lausuntokierrokselle mahdollisesti toimenpidekorttien alkuosat (kohdat 1-13) yhdistettynä samaan dokumenttiin.

Tilannetietoa muiden maiden ennallistamissuunnitelmista

- Ruotsin suunnitelmaehdotus [Förslag till nationell restaureringsplan och författningsändringar till följd av EU-förordning om restaurering av natur ja sen kaupunkiekosysteemejä koskeva liite \[RU NRF Bilaga 6.10 Urbana ekosystem\]\(#\) julkaistu](#)
- Ruotsissa Art 8 koskee 151 kuntaa, joissa on 207 kaupunkiekosysteemialuetta. "Ei nettohävikkiä" - tavoite kohdistuu 30 kaupunkiekosysteemialueeseen 22 kunnassa. Kaupunkiekosysteemialueiden rajauksena UCC + taajama (tätortsavgränsning).
- Nyt esitetty alkuvaiheen 2026-2030 toimenpiteitä, jotka kohdentuvat ensisijaisesti Ei nettohävikkiä - tavoitteen kuntiin. Toimenpiteet voivat päivittyä ja muuttua myöhemmin.
- Toimenpiteet selvitysluonteisia ja informatiivisia, ei konkreettista viherryttämistä: Ohjeistus fyysiseen suunnitteluun (+ vihreät työkalut); Tietopaketti vihreistä arvoista ja ratkaisuisista; Ohjeistus VA taksan eriyttämismahdollisuudesta; Ehdotus kansallisesta seuranta /indikaattorijärjestelmästä

Seuraavat kokoukset

- xx.5.2026

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministerie

Yhteystiedot

Samuli Alppi, yksikön johtaja,
samuli.alppi@gov.fi, +358 295 250 036

Virve Hokkanen, erityisasiantuntija,
virve.hokkanen@gov.fi, +358 295 250 034

Sanna Käyhkö, suunnittelija,
sanna.kayhko@gov.fi +358 295 250 178

Kestävä rakentaminen ja asuminen –osasto,
Ympäristöministeriö

Lisätiedot

VN Hankeikkuna

[Kansallisen ennallistamissuunnitelman laatiminen](#)

YM:n infosivu

ym.fi/ennallistamisasetus

Suomen ympäristökeskuksen selvitystyö (materiaali päivitty):

[Kaupunkivihreän ja latvuspeiton lähtötasot ja tyydyttävät tasot](#)

EU:n ennallistamisasetus (EU) 2024/1991

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202401991

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministerie